Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра ділової іноземної мови та перекладу

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан факультету іноземних мов

Світлана ВІРОТЧЕНКО
«27» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Англійська мова і переклад за фахом

рівень вищої освіти **другий (магістерський)**

галузь знань **С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини**

спеціальність **С3 «Міжнародні відносини»**

освітня програма «**Дипломатія та врегулювання конфліктів»**

вид дисципліни **обов'язкова**

ННІ **«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»**

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов
«26» серпня 2026 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Олег Тулупов, доктор філософії із спеціальності Філологія, старший викладач кафедри ділової іноземної мови та перекладу,
Ірина Шевченко, доктор філологічних наук, завідувач кафедри ділової іноземної мови та перекладу,

Програму схвалено на засіданні кафедри ділової іноземної мови та перекладу
«26» серпня 2026 року, протокол № 1

Завідувач кафедри ділової іноземної мови та перекладу

_____ Ірина ШЕВЧЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Дипломатія та врегулювання конфліктів»

Гарант освітньо-професійної програми «Дипломатія та врегулювання конфліктів»

_____ Сергій ЛИМАН

Програму погоджено науково-методичною комісією
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року , протокол № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Англійська мова і переклад за фахом” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра (2-й рік навчання)

спеціальності С3 «Міжнародні відносини»

освітня програма «Дипломатія та врегулювання конфліктів».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета викладання навчальної дисципліни**

Метою навчальної дисципліни “Англійська мова і переклад за фахом” є надбання навичок та умінь володіння іноземною мовою та перекладом за фахом для досягнення професійно-комунікативної компетентності з іноземної мови відповідно до Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня. Курс іноземної мови і перекладу за фахом тісно пов’язує мовну підготовку, спрямовану на формування навичок спілкування англійською мовою у професійній і освітній діяльності, з перекладацькою підготовкою у межах спеціальності, яка має на меті формування навичок фахового перекладу з англійської мови українською мовою (і навпаки) в усній та письмовій формах, знання перекладацьких норм.

Навчальна дисципліна складається з двох частин:

1. іноземна мова за фахом – англійська;

2. переклад (усний та письмовий) з англійської мови державною мовою (і навпаки) текстів соціально-політичного, соціально-економічного характеру, а також фахових текстів у сфері міжнародних відносин, дипломатії, міжнародної безпеки та врегулювання конфліктів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Завдання даної навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів освіти загальних та професійно-орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетентностей (лінгвістичної, соціолінгвістичної, прагматичної, соціокультурної). Зокрема, формування мовленнєвих умінь рівня B2+/C1 з говоріння - непідготовлене мовлення, презентація зі спеціальності із використанням мультимедійних засобів, чітким структуруванням та відповідним термінологічним апаратом;

читання – вдосконалення навичок читання з повним розумінням змісту, аналіз та реферування фахової, суспільно-політичної, суспільно-економічної інформації;

письма - створення описових та аналітичних текстів за спеціальністю, написання мотиваційних листів і CV, запитів, резюме, електронних повідомлень;

аудіювання -розуміння монологічної і діалогічної мови в межах фахової, побутової, спеціальної літератури і суспільно-політичної тематики;

перекладу - автоматизації навичок англо-українського послідовного і реферативного перекладів спеціалної літератури;

розвиток навичок самостійної роботи з мовним матеріалом для забезпечення освітніх запитів і гармонійного поєднання навчального процесу та наукової діяльності та навчання протягом життя.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин* 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

обов'язкова	
Денна форма навчання (змішане)	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
44 год.	
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
46 год.	
Індивідуальні завдання	

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

Програмні результати навчання

РН8. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.

РН11. Здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики.

1.8. Пререквізити: Володіння англійською мовою спеціальності на рівні не нижче В2, засвоєння матеріалу курсу "Англійська мова і переклад за фахом" 1-2 семестри (маг).

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Семестр 3

Розділ 1. International Relations and Diplomatic Practice in Translation

Тема 1. Ukraine, the EU and Diplomatic Discourse

Зміст: EU accession discourse. European integration. EU institutions and terminology. Screening process. Diplomatic support for Ukraine. Restrictive measures and sanctions.

Тема 2. Diplomatic Protocol, Etiquette and Conflict Resolution

Зміст: Diplomatic terminology. Diplomatic protocol and etiquette. Vienna Convention on Diplomatic Relations. UN Manual of Protocol and UN protocol practice. Conflict prevention and resolution. OSCE conflict-prevention activities. Mediation and dialogue facilitation. Ceasefires, de-escalation and peace agreements. Basic international-law terminology.

Розділ 2. International Security and Multilateral Diplomacy in Translation

Тема 3. Multilateral Diplomacy, International Security and U.S. Foreign Policy

Зміст: The United Nations, OSCE and NATO. Collective security. U.S. foreign-policy institutions. The U.S. Department of State. The role of the United States in contemporary international relations. Peacekeeping, peacebuilding, humanitarian diplomacy and post-conflict recovery.

Тема 4. Diplomatic Communication and Translation

Зміст: Diplomatic and international documents. Statements, communiqués and briefings. Diplomatic correspondence. Notes verbales and official letters. Sight translation. Oral and written professional translation.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. International Relations and Diplomatic Practice in Translation												
Тема 1. Ukraine, the EU and Diplomatic Discourse	22		11			11						

Тема 2. Diplomatic Protocol, Etiquette and Conflict Resolution	23		11			12						
Разом за розділом 1	45		22			23						
Розділ 2. International Security and Multilateral Diplomacy in Translation												
Тема 3. Multilateral Diplomacy, International Security and U.S. Foreign Policy	22		11			11						
Тема 4. Diplomatic Communication and Translation	23		11			12						
Разом за розділом 2	45		22			23						
Усього годин	90		44			46						

4. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		ден	заочн
	Розділ 1. International Relations and Diplomatic Practice in Translation		
1	**Тема 1.** Ukraine, the EU and Diplomatic Discourse 1.1. EU accession discourse and European integration 1.2. EU institutions, terminology and screening process 1.3. Diplomatic support for Ukraine. Restrictive measures and sanctions	11 4 4 3	
2	**Тема 2.** Diplomatic Protocol, Etiquette and Conflict Resolution 2.1. Diplomatic protocol and etiquette. Vienna Convention on Diplomatic Relations. UN protocol practice 2.2. Conflict prevention and resolution. OSCE activities. Mediation and dialogue facilitation 2.3. Ceasefires, de-escalation and peace agreements. Basic international-law terminology	11 4 4 3	
	Разом за розділом 1	22	
	Розділ 2. International Security and Multilateral Diplomacy in Translation		
3	**Тема 3.** Multilateral Diplomacy, International Security and U.S. Foreign Policy 3.1. The United Nations, OSCE and NATO. Collective security 3.2. U.S. foreign-policy institutions. The U.S. Department of State. The role of the United States in contemporary international relations 3.3. Peacekeeping, peacebuilding, humanitarian diplomacy and post-conflict recovery	11 4 4 3	
4	**Тема 4.** Diplomatic Communication and Translation 4.1. Diplomatic and international documents. Statements, communiqués and briefings 4.2. Diplomatic correspondence. Notes verbales and official letters 4.3. Sight translation. Oral and written professional translation	11 4 4 3	
	Разом за розділом 2	22	
	Усього годин	44	

5. Завдання для самостійної роботи

№	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
	Розділ 1. International Relations and Diplomatic Practice in Translation	ден	заоч
1	**Тема 1.** Ukraine, the EU and Diplomatic Discourse Робота з навчальною, довідковою літературою та автентичними матеріалами за темою. Опрацювання фахової лексики з питань європейської інтеграції, інституцій ЄС та вступу України до ЄС. Виконання перекладацьких завдань та укладання тематичного глосарію	11	
2	**Тема 2.** Diplomatic Protocol, Etiquette and Conflict Resolution Самостійне опрацювання матеріалів з дипломатичного протоколу, запобігання та врегулювання конфліктів, медіації, припинення вогню та мирних угод. Робота з фаховою термінологією, міжнародними документами та виконання перекладацьких завдань.	12	
	Разом за розділом 1	23	
	Розділ 2. International Security and Multilateral Diplomacy in Translation		
3	**Тема 3.** Multilateral Diplomacy, International Security and U.S. Foreign Policy Опрацювання матеріалів про ООН, ОБСЄ, НАТО, колективну безпеку, зовнішньополітичні інституції США, миротворчість і миробудівництво. Робота з навчальними текстами, професійною термінологією та виконання перекладацьких завдань.	11	
4	**Тема 4.** Diplomatic Communication and Translation Самостійна робота з дипломатичними та міжнародними документами, заявами, комюніке, брифінгами та дипломатичним листуванням. Виконання завдань з усного й письмового перекладу та перекладу з аркуша; повторення фахової лексики та підготовка до підсумкового контролю	12	
	Разом за розділом 2	23	
	Усього за семестр	46	

Правила використання ШІ

Правила використання ШІ регламентуються **Політикою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна щодо використання штучного інтелекту**

1. Політика декларує застосування в Університеті трирівневої класифікації моделей використання ШІ.

1.1. Модель «ШІ заборонено» – види діяльності, що вимагають демонстрації базових когнітивних навичок, пам’яті, миттєвого аналізу без допомоги технологій (зокрема усні опитування, аудиторні контрольні роботи, іспити тощо).

1.2. Модель «ШІ як асистент» – дозволяється використання ШІ для визначення предметної області, покращення граматики, структурування плану, пошуку літератури (з верифікацією). Фінальний текст/продукт створюється суб’єктом використання ШІ.

1.3. Модель «ШІ як інструмент» – види діяльності, що передбачають обов’язкове використання ШІ (наприклад, порівняння відповідей різних моделей, генерація коду з подальшою оптимізацією, створення зображень тощо).

2. В освітній діяльності (для здобувачів вищої освіти) рекомендується:

− використання ШІ для отримання пояснень складних концепцій, самоперевірки знань за допомогою тестів, пошуку логічних прогалин в аргументації або аналізу помилок (протягом годин, відведених на самостійну роботу у рамках опанування навчальної дисципліни);

− застосування генеративних моделей для реферування ідей, тем для есе чи презентацій, удосконалення структури майбутньої роботи, але не для написання фінального тексту роботи;

− використання інструментів ШІ для перекладу та аналізу наукових матеріалів іноземними мовами, що сприяє глибшому дослідженню теми та розширенню джерельної бази;

– у межах навчальної дисципліни використання ШІ під час виконання перекладацьких і мовних завдань допускається лише як допоміжний інструмент для пояснення, самоперевірки та аналізу помилок після самостійного виконання завдання, якщо інше прямо не визначено викладачем. Використання ШІ для створення готового перекладу або виконання завдання замість здобувача освіти не допускається;

− зберігання (архівування) історії запитів (промптів) до моменту оцінювання для забезпечення підтвердження на вимогу викладача власного авторського внеску та самостійності виконання завдання.

6. Індивідуальні завдання

не передбачено

7. Методи навчання

1. Комунікативний метод (дискусії, мозковий штурм, обговорення перекладацьких рішень, робота в парах і малих групах, рольові ігри, моделювання професійних ситуацій).

2. Метод інтегрованого навчання предмета та іноземної мови (CLIL / Content and Language Integrated Learning).

3. Практичний метод (виконання мовних, комунікативних, перекладацьких, аналітичних вправ і практичних завдань).

4. Метод розвитку критичного мислення (аналіз, порівняння, аргументація, рефлексія).

5. Метод взаємного оцінювання (Peer Review) та самооцінювання.

6. Аудіовізуальний метод (робота з аудіо- та відеоматеріалами, мультимедійними презентаціями).

7. Метод педагогічної підтримки (Scaffolding) – поетапне супроводження навчальної діяльності шляхом демонстрації зразків, покрокового виконання завдань, надання мовленнєвих опор і візуалізації навчального матеріалу.

8. Метод імітаційного моделювання (імітаційні ігри) – моделювання реальних професійних ситуацій, пов'язаних зі змістом навчальної дисципліни, з метою розвитку навичок прийняття рішень, професійної комунікації, співпраці, критичного мислення та застосування теоретичних знань у практично наближених умовах.

9. Кейс-метод (Case Study) – аналіз автентичних або змодельованих професійних ситуацій, пов'язаних зі змістом навчальної дисципліни, з метою розвитку аналітичного та критичного мислення, формування навичок прийняття обґрунтованих рішень, аргументації власної позиції та вироблення практичних стратегій розв'язання професійних проблем.

10. Метод змішаного навчання (Blended Learning) – поєднання аудиторної та дистанційної форм навчання з використанням LMS і хмарних освітніх середовищ для організації навчального процесу, розміщення навчальних матеріалів, виконання, перевірки й оцінювання завдань (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams).

11. Метод цифрового формувального оцінювання – поточний моніторинг навчальних досягнень, оперативний зворотний зв'язок, взаємооцінювання та самооцінювання із використанням цифрових сервісів (Moodle).

12. Метод термінологічного менеджменту та корпусного перекладацького аналізу – пошук, аналіз, систематизація й уніфікація термінології, дослідження перекладацьких відповідників та особливостей уживання мовних одиниць із використанням термінологічних баз даних, корпусів текстів і цифрових мовних ресурсів (IATE, EuroTermBank, Europarl Corpus, Linguee, Reverso Context, Sketch Engine, British National Corpus (BNC), Corpus of Contemporary American English (COCA)).

8. Методи контролю

1. Поточний контроль: опитування, виконання вправ, доповіді, презентації, участь у дискусіях, тематична робота (комбінований тест на платформі Moodle), тощо.
2. Підсумковий контроль: письмова залікова робота (комбінований тест на платформі Moodle).
3. Взаємне оцінювання (Peer Review) та само оцінювання.
4. Цифрове оцінювання – поточний моніторинг навчальних досягнень, оперативний зворотний зв'язок, взаємооцінювання та самооцінювання із використанням цифрових сервісів Moodle.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота				Підсумковий семестровий контроль (іспит) комбінований тест	Сума
Поточне усне тестування (презентація /усна відповідь)	Поточне письмове тестування (тест - Quiz)	Тематичний контроль: комбінований письмовий тест	Разом		
20	20	20	60	40	100

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Підсумкова оцінка складається з двох компонентів: поточна робота в семестрі (60 балів) та залікова/екзаменаційна робота (40 балів). Здобувач освіти отримує допуск до підсумкового семестрового контролю, якщо він набрав не менше 20 балів.

Форма тематичного і поточного письмового контролю
– комбіновані тести відповідного рівня Загальної Європейської Шкали мовного володіння CEFR.

Форма проміжного усного контролю
– здобувач освіти обирає одну із форм: розгорнуту відповідь за темою, запропонованою викладачем, або мультимедійну презентацію**.**

Бали за поточну роботу в семестрі нараховуються за:

- поточний контроль (комбінований письмовий тест – граматичний контроль, лексичний (спеціально-термінологічний) контроль), що виконується під час аудиторних занять);
- тематичний контроль (письмовий комбінований тест);
- усну відповідь (презентація / розгорнута усна відповідь).

Критерії оцінювання тематичної і поточної письмових робіт.
Бали нараховуються відповідно до результатів формалізованих тестів на платформі Moodle:
Кількість контрольних моментів – 50;

час виконання – 50 хвилин;
максимальна кількість балів – 20.

Критерії оцінювання поточної усної відповіді за розділом 1

Здобувач освіти обирає одну тему виступу за семестр за власним бажанням із запропонованих викладачем згідно з програмою. Мінімальний обсяг – 4 хвилини звучання.

Бал	Критерії оцінювання
20	В повному обсязі володіє лексико-граматичним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його вживає під час усного викладу матеріалу.
15	В цілому володіє лексико-граматичним матеріалом, робить окремі помилки, які не заважають розумінню теми.
10	Поверхово володіє лексико-граматичним матеріалом, робить суттєві помилки, не розкриває зміст теми.
0	Не з'явився на заняття без поважних причин

Критерії оцінювання мультимедійної презентації за розділом 2

Мультимедійна презентація (обсяг – мінімум 10 слайдів; усно – до 4 хвилин звучання на занятті). Здобувач освіти обирає одну тему виступу за власним бажанням за семестр із запропонованих викладачем згідно з програмою**.**

Аспект оцінювання мультимедійної презентації	Кількість балів
Структура презентації (вступ, основна частина, висновки, література)	3
Повнота розкриття теми: аналіз і критичне узагальнення	7
Усна подача презентації	10
Загалом за одну презентацію	20
Не з'явився на заняття без поважних причин	0

Критерії оцінювання залікової / екзаменаційної письмової роботи здобувача

Бали нараховуються відповідно до результатів формалізованого тесту на платформі Moodle.

- кількість контрольних моментів – 40;
- час виконання – 40 хвилин;
- максимальна кількість балів – 40.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання **результатів неформальної освіти**, якщо її зміст і результати відповідають меті та результатам навчання ОК "Англійська мова і переклад за фахом".

Результати неформального навчання можуть бути визнані за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, довідок, описів навчальних програм), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

● онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо) за тематикою ОК "Англійська мова і переклад за фахом";

● участь у сертифікованих тренінгах і семінарах з відповідної тематики;

● міжнародно визнані сертифікаційні іспити з англійської мови, зокрема IELTS, TOEFL iBT, B2 First (Cambridge English), Pearson English International Certificate (PEIC) тощо.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється комісією факультету на підставі поданого пакета документів від здобувача освіти до початку семестру, в якому планується таке визнання.

Рішенням комісії визначається ступінь перезарахування (повний/частковий/для окремих тем) і план контрольних заходів, які має виконати здобувач освіти протягом семестру.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	Для іспиту (для чотирирівневої шкали оцінювання)
90 – 100	відмінно
80-89	добре
70-79	
60-69	задовільно
50-59	
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Турчин Д. Б. Англійська мова для міжнародних відносин = English for International Relations : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. 4-те вид., стер. Вінниця : Нова книга, 2021. 265 с.
2. Ребрій О. В. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації : навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. 2-ге вид., стер. Вінниця : Нова книга, 2020. 240 с.
3. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Ребрій О. В., Ліпко І. П., Ярощук І. П. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Система державного управління США : посіб. для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах «Переклад»). Вінниця : Нова книга, 2006. 400 с.

Допоміжна література

4. Ajkay-Nagy É., Bellers R. Opening Borders: Nemzetközi kapcsolatok szaknyelvi vizsgafelkészítő. 2nd ed. Székesfehérvár : Lexika Kiadó, 2014.
5. Manual on EU Legal Translation into Ukrainian. In 2 parts / ed. by M. Bajčić, C. D. Robertson, L. Slavova. Kyiv : Publishing and Polygraphic Center “Kyiv University”, 2024. Part A: EU Law, Language, and Terminology. 135 p.; Part B: Ukrainian Language and Translation into Ukrainian. 289 p.

6. Shevchenko I., Bondarenko I., Onishchenko N. (2026). Discursive strategies of populism in Donald Trump's rhetoric. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. № 1(216), 51-56. DOI https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-216-6
7. Tulupov O. V. Culture and Ideology in Translation Perspective. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2025. Том 2, № 39. С. 158–165. https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.39.2.28
8. Tulupov O. Culture, ideology and censorship in translation. *Research and education in the global world: eurointegration processes* : Book of papers of the 2023 International Forum for Young Researchers, Kharkiv, May 12, 2023. Kharkiv : O. M. Beketov NUUE in Kharkiv, 2023. С. 466–468.

11. Інформаційні ресурси

1. Словник перемовин про вступ до ЄС. European integration portal. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/integration/slovnyk-peremovyn-pro-vstup-do-yes/
2. EUR-Lex. Access to European Union law. URL: https://eur-lex.europa.eu/
3. IATE – Interactive Terminology for Europe. URL: https://iate.europa.eu/
4. Manual of Protocol. United Nations Protocol and Liaison Service. URL: https://www.un.org/dgacm/en/content/protocol/manual-of-protocol
5. Vienna Convention on Diplomatic Relations, 1961. United Nations Treaty Collection. URL: https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?chapter=3&mtdsg_no=III-3&src=TREATY
6. Conflict Prevention and Resolution. Organization for Security and Co-operation in Europe. URL: https://www.osce.org/field-of-work/conflict-prevention-and-resolution
7. Guidance on Mediation of Ceasefires. United Nations Department of Political and Peacebuilding Affairs. 2022. URL: https://peacemaker.un.org/en/documents/guidance-mediation-ceasefires
8. Peace and Security. United Nations. URL: https://www.un.org/en/global-issues/peace-and-security
9. Collective Defence and Article 5. North Atlantic Treaty Organization. URL: https://www.nato.int/en/what-we-do/introduction-to-nato/collective-defence-and-article-5
10. U.S. Department of State. Official website. URL: https://www.state.gov/
11. Statute of the International Court of Justice. International Court of Justice. URL: https://www.icj-cij.org/statute